

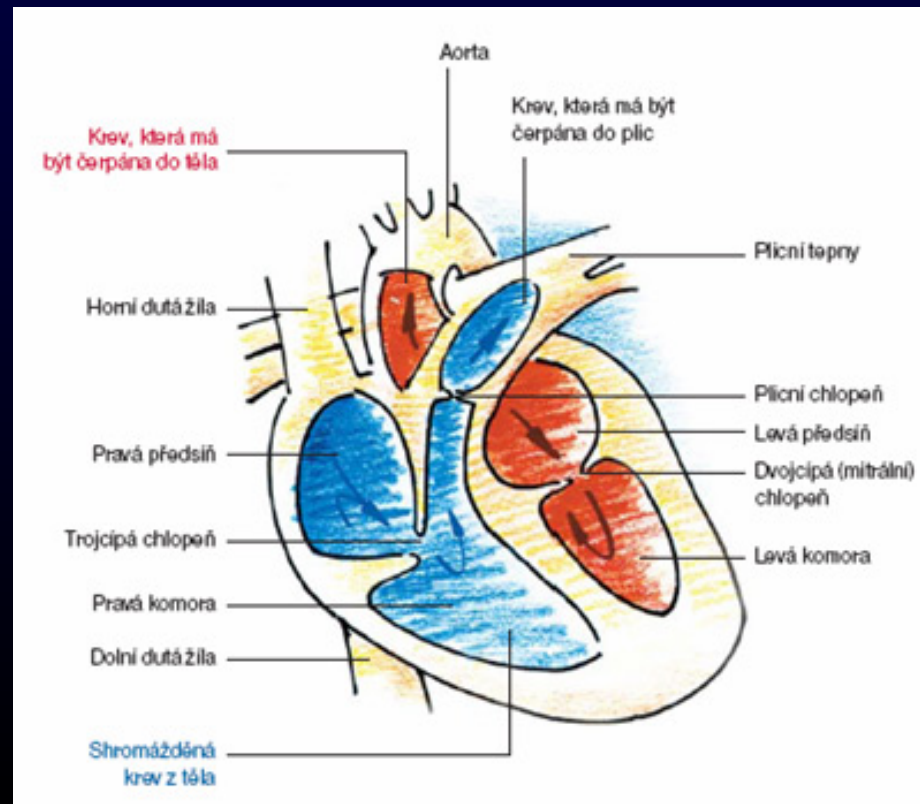
SRDEČNÍ VADY

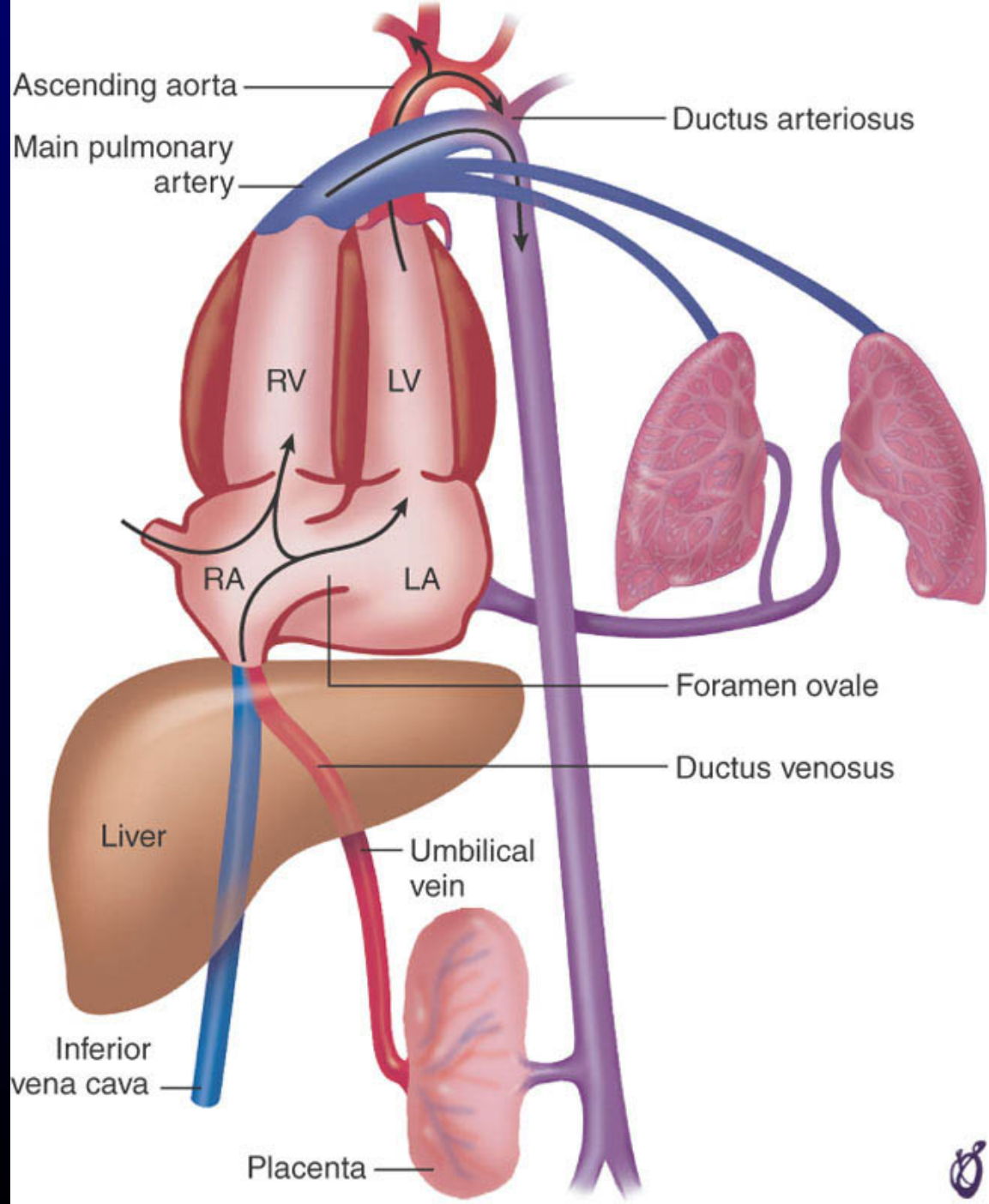

Srdeční vady

1. Vrozené

2. Získané

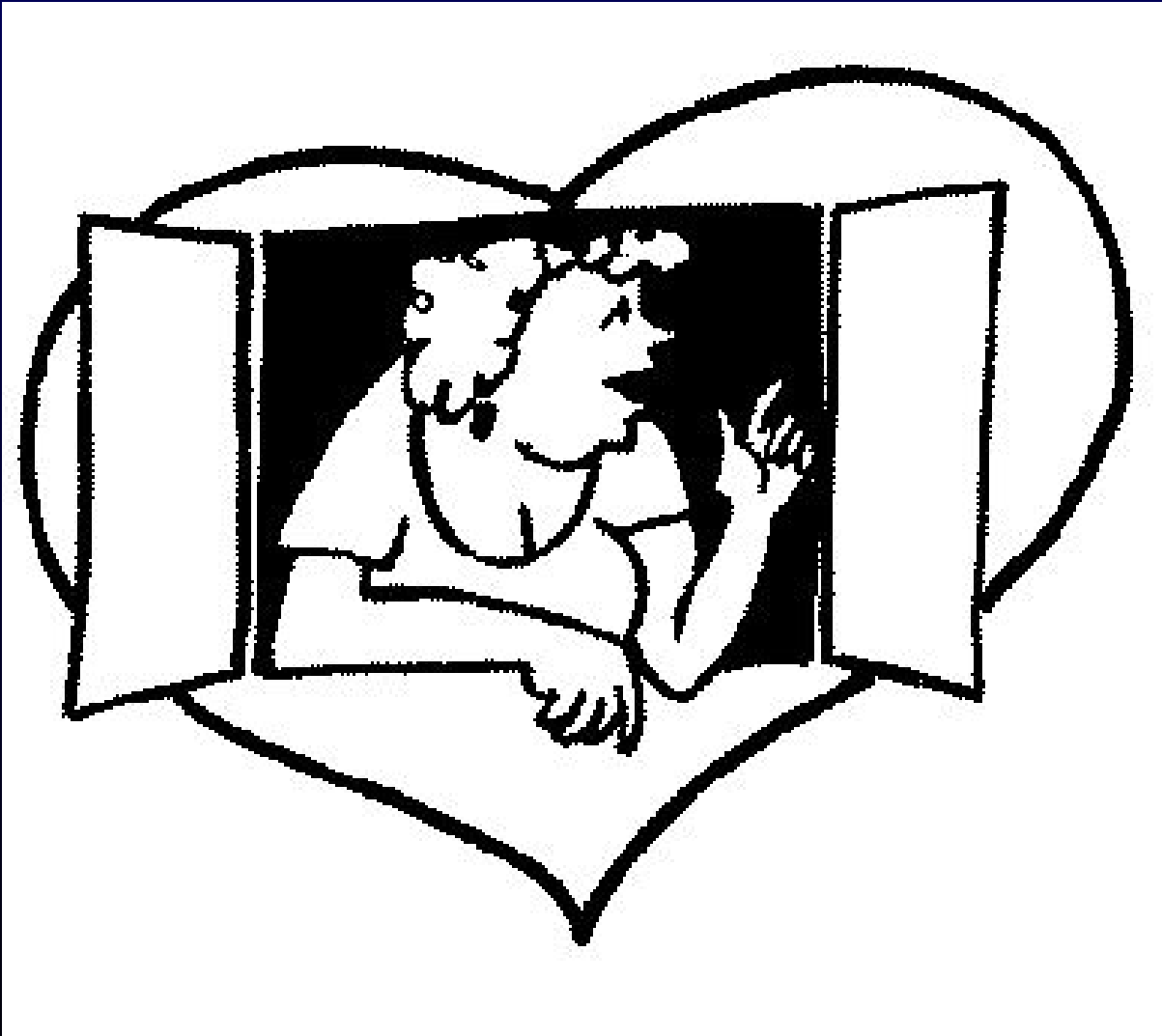

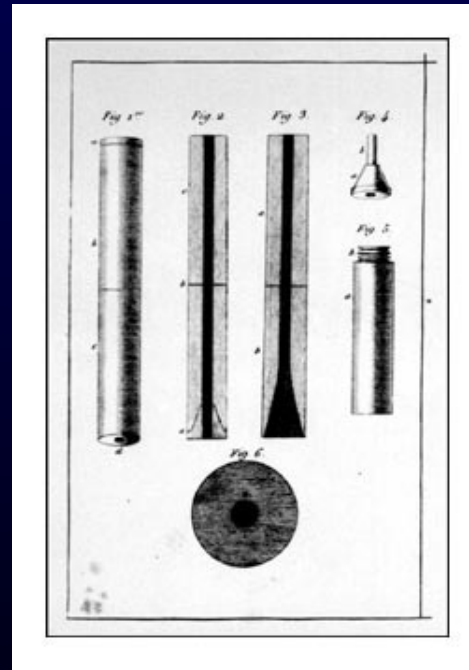
(Courtesy of Dr. David Teitel.)

Anamnéza

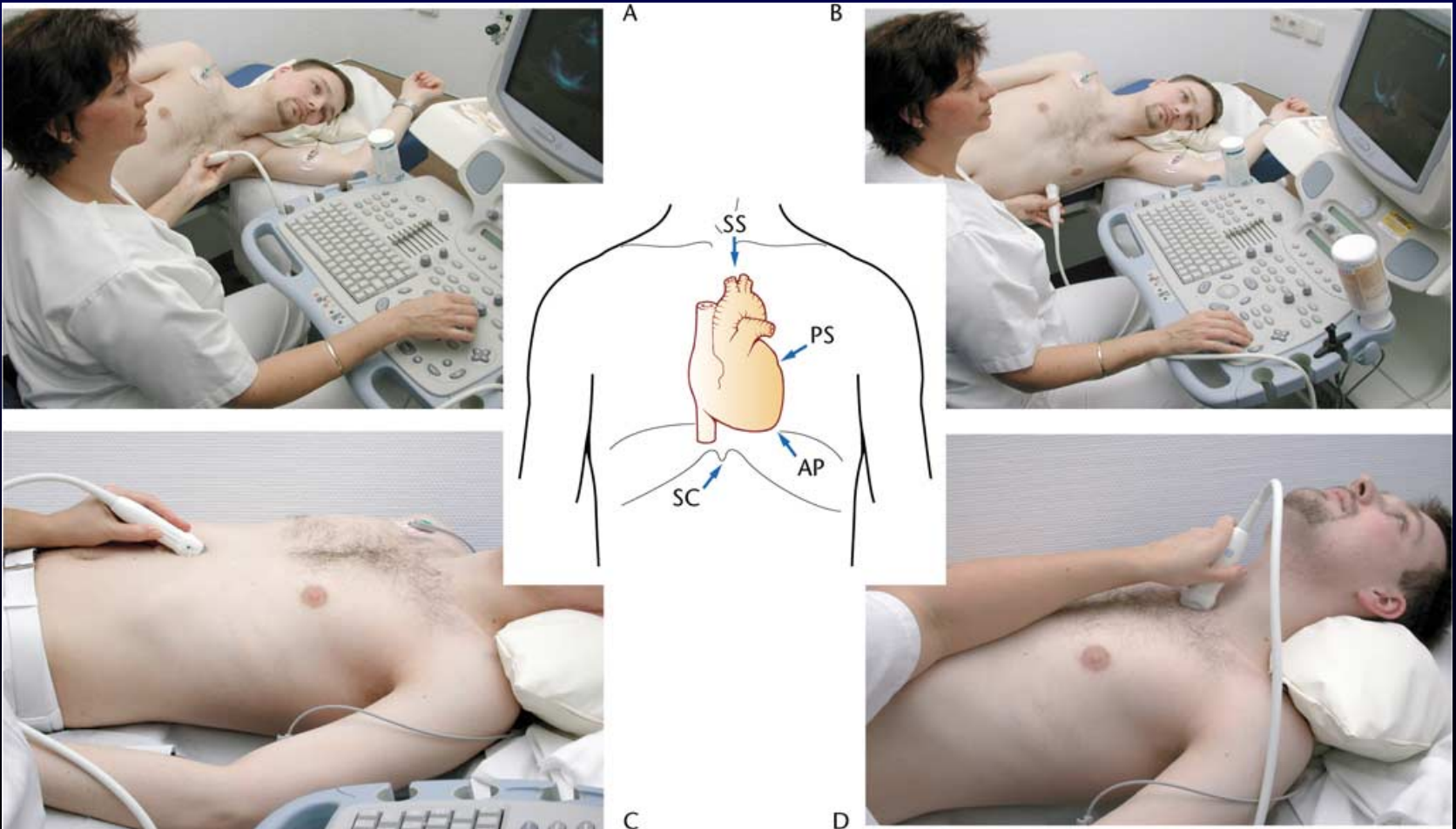
Klinické vyšetření

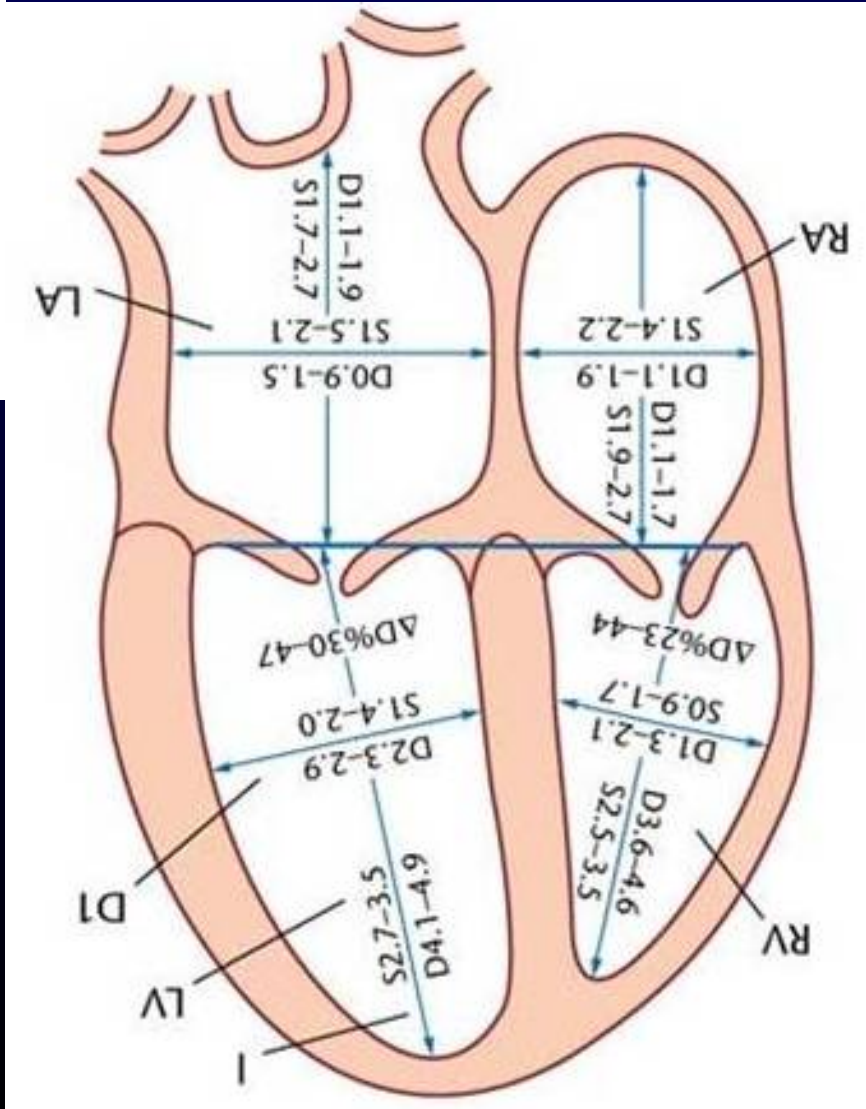
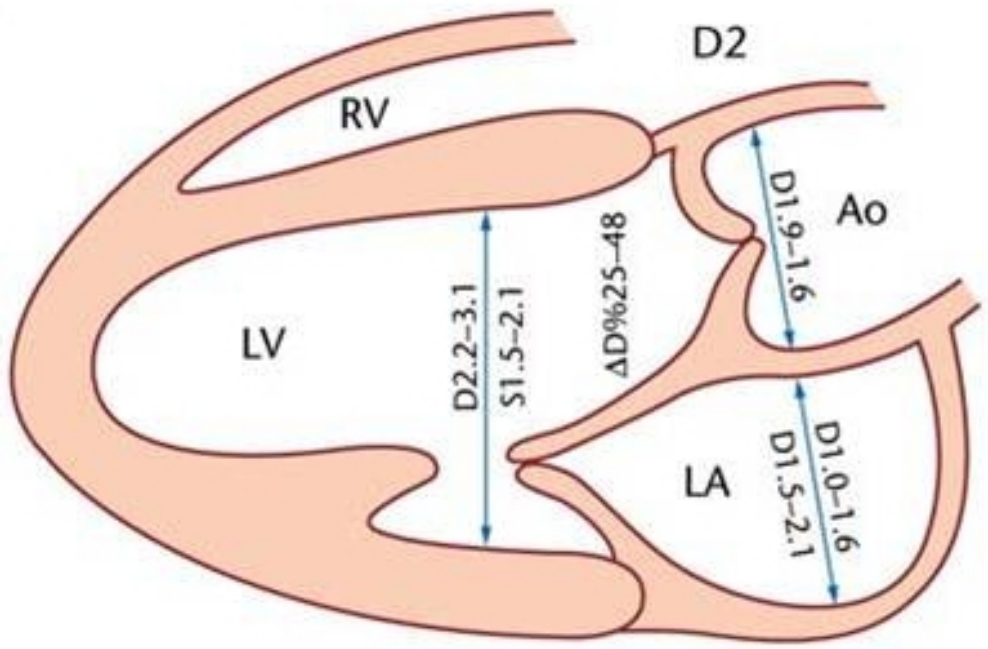

René Théophile Hyacinthe Laënnec
(1781–1826).

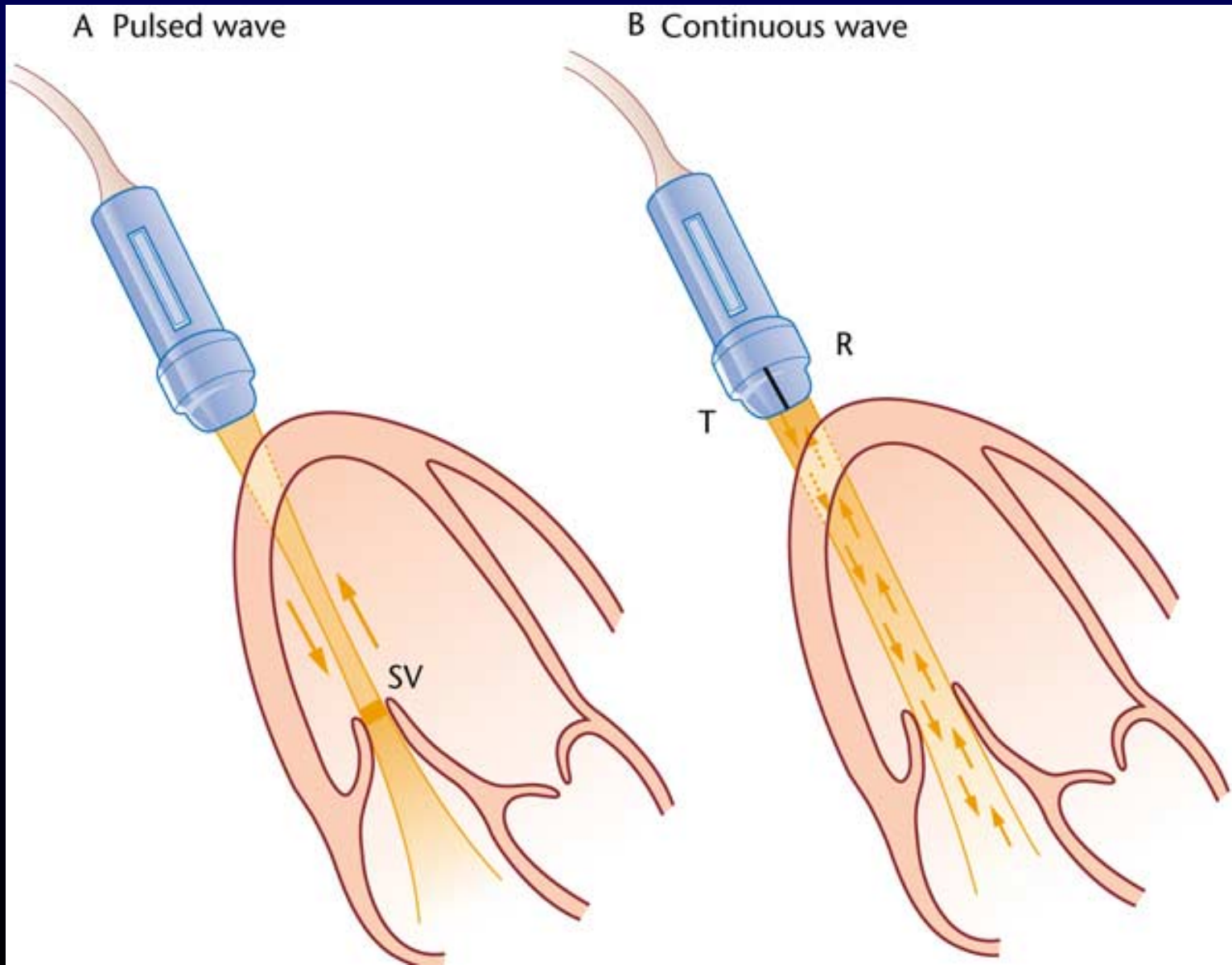

Echokardiografie

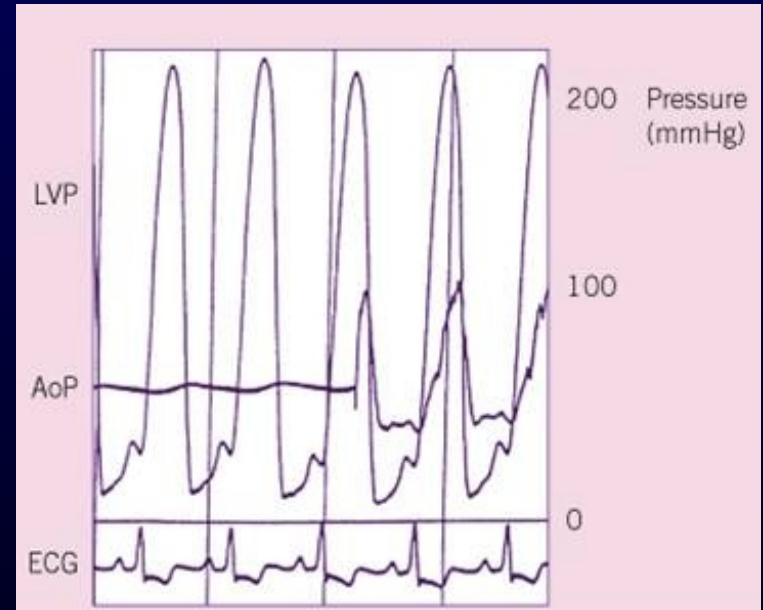
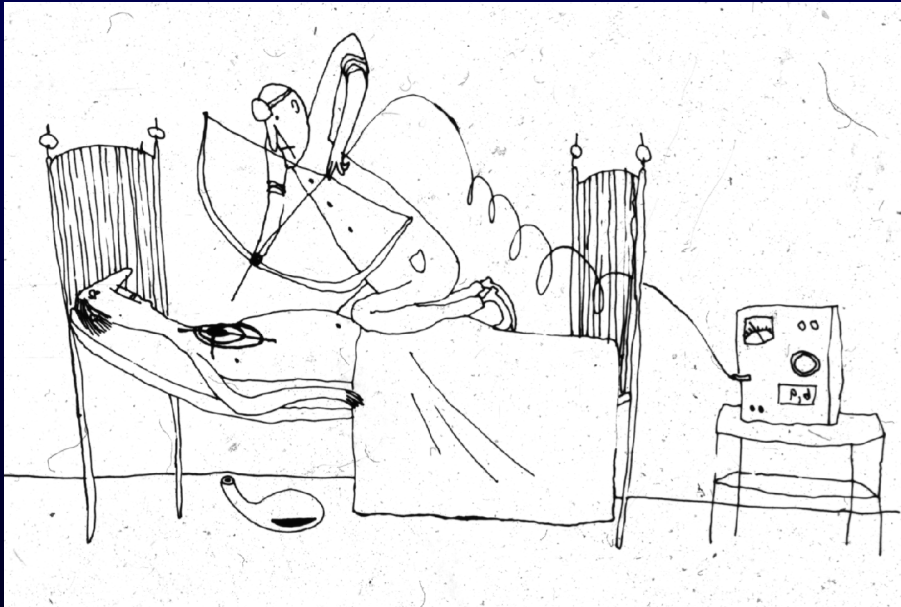

Dopplerovská vyšetření

Katetrizační vyšetření

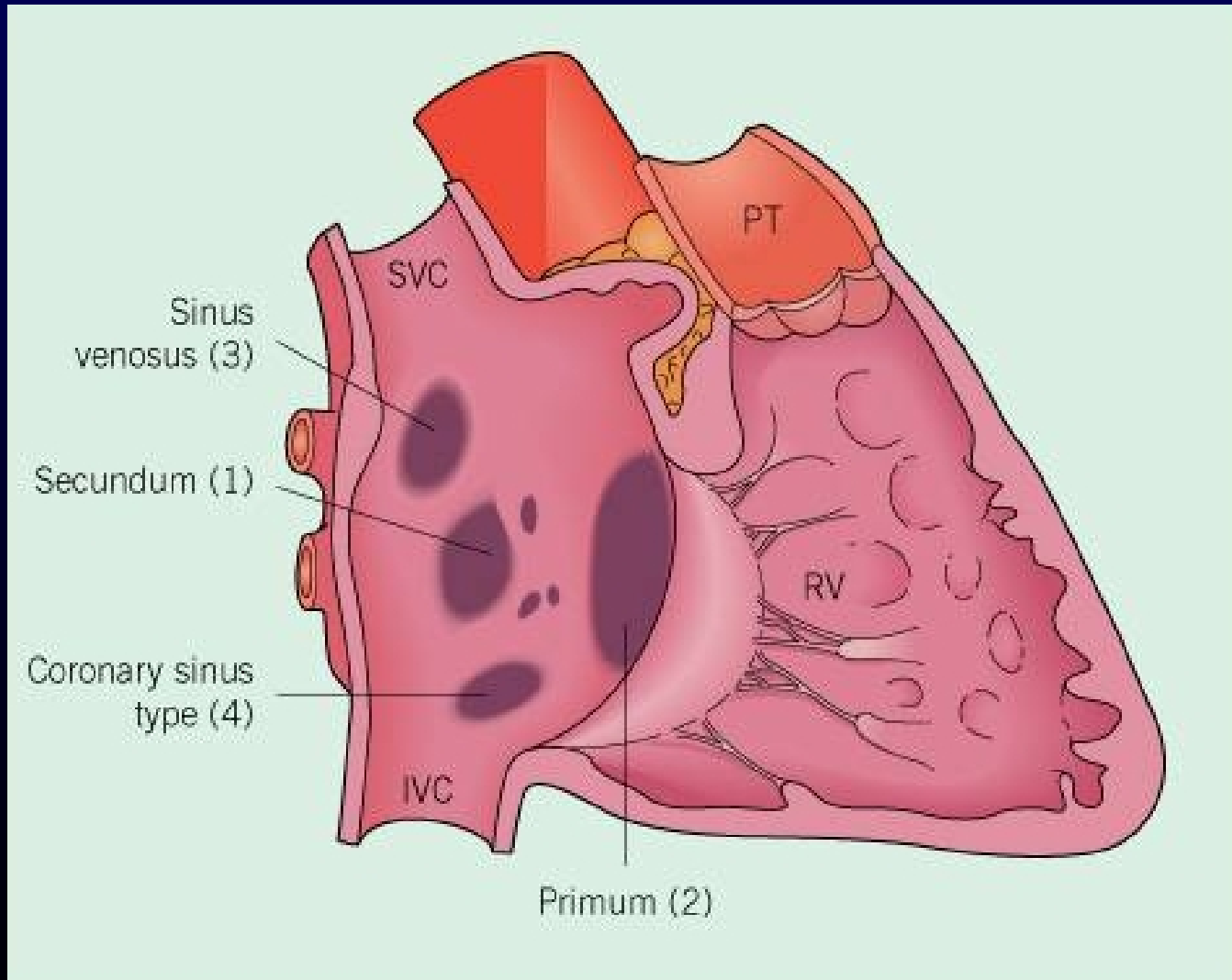

VROZENÉ SRDEČNÍ VADY V DOSPĚLOSTI

- vady diagnostikovány v dětském věku , ale neoperovány
- vady v dětském věku nerozpoznány
- reziduální vady po operaci / obnovení vady, komplikace /

Defekt septa síňí

= *chybění části síňové přepážky*

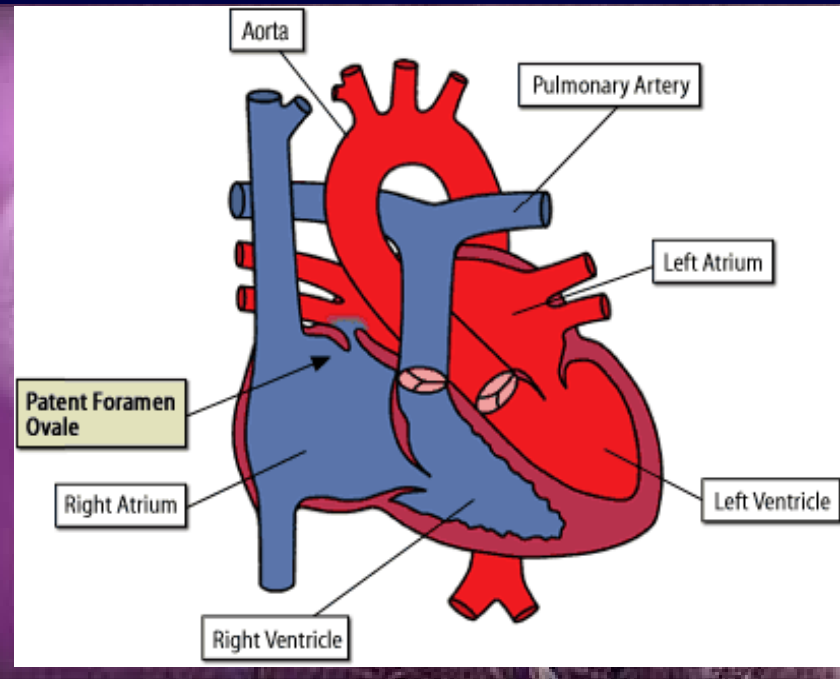

AMPLATZER PFO OCCLUDER

PFO

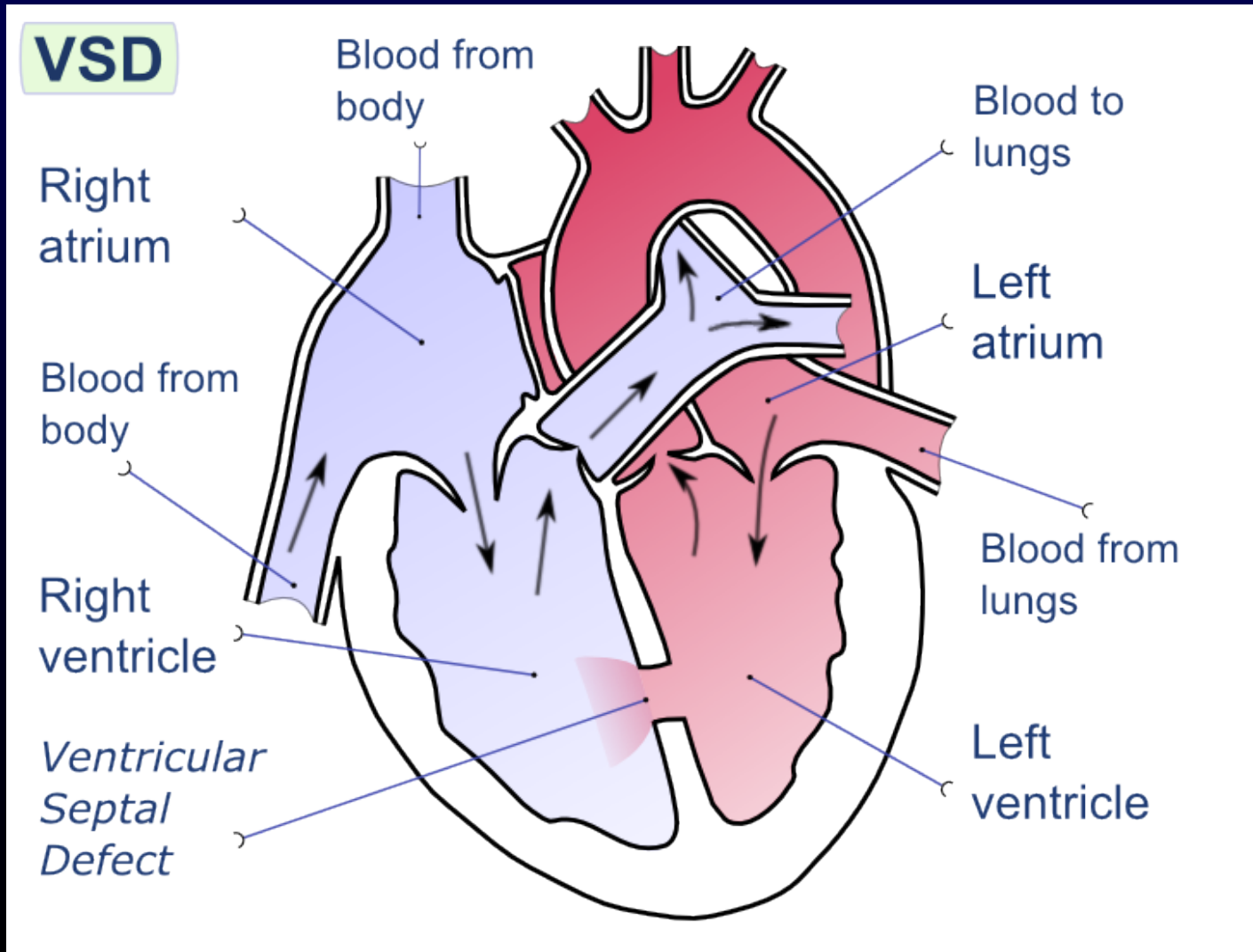
Patent foramen ovale

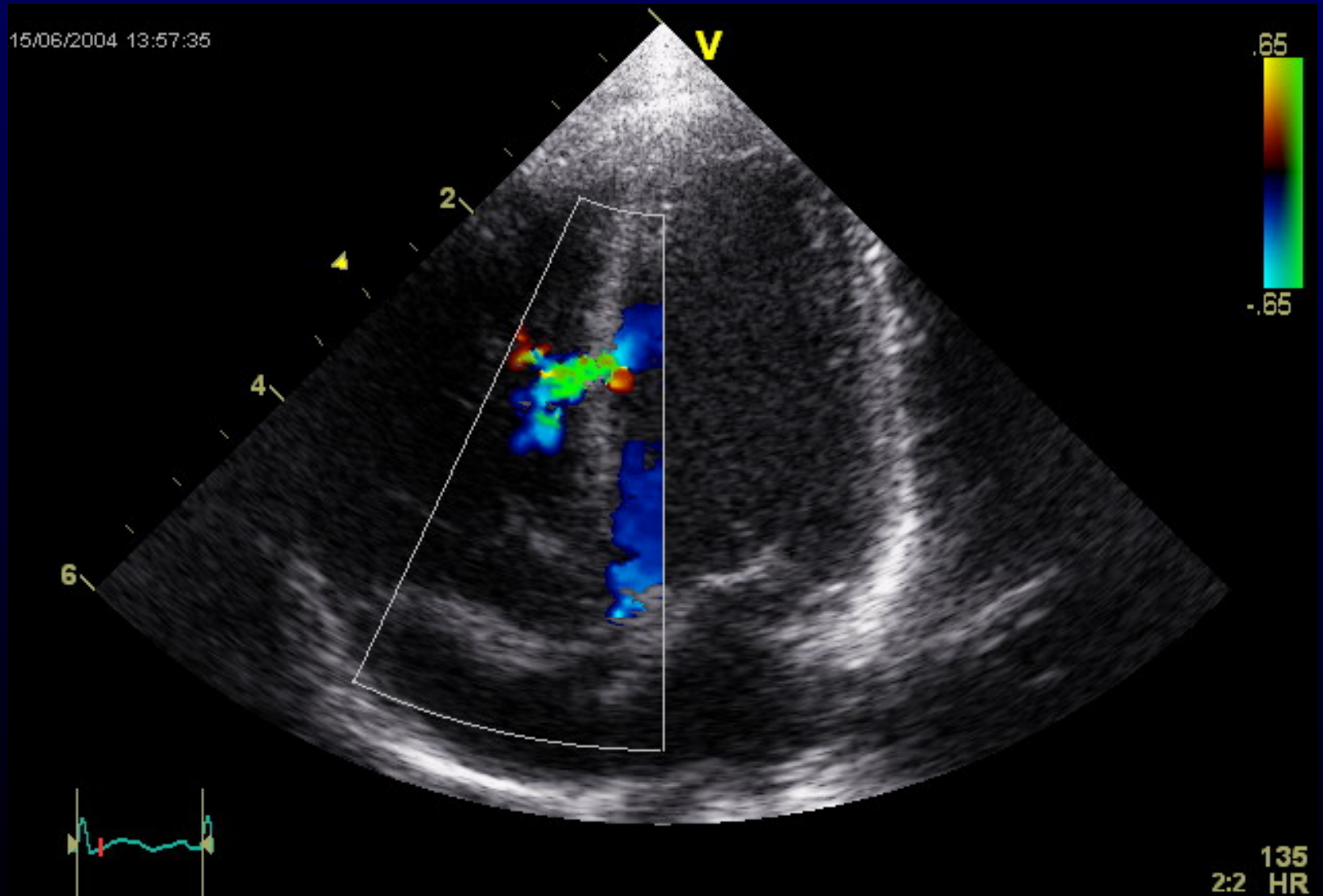
(Amplatzer AGA Medical Corporation)

Defekt septa komor

= *otvor v mezikomorové přepážce umožňující zkratové proudění z LK do PK*

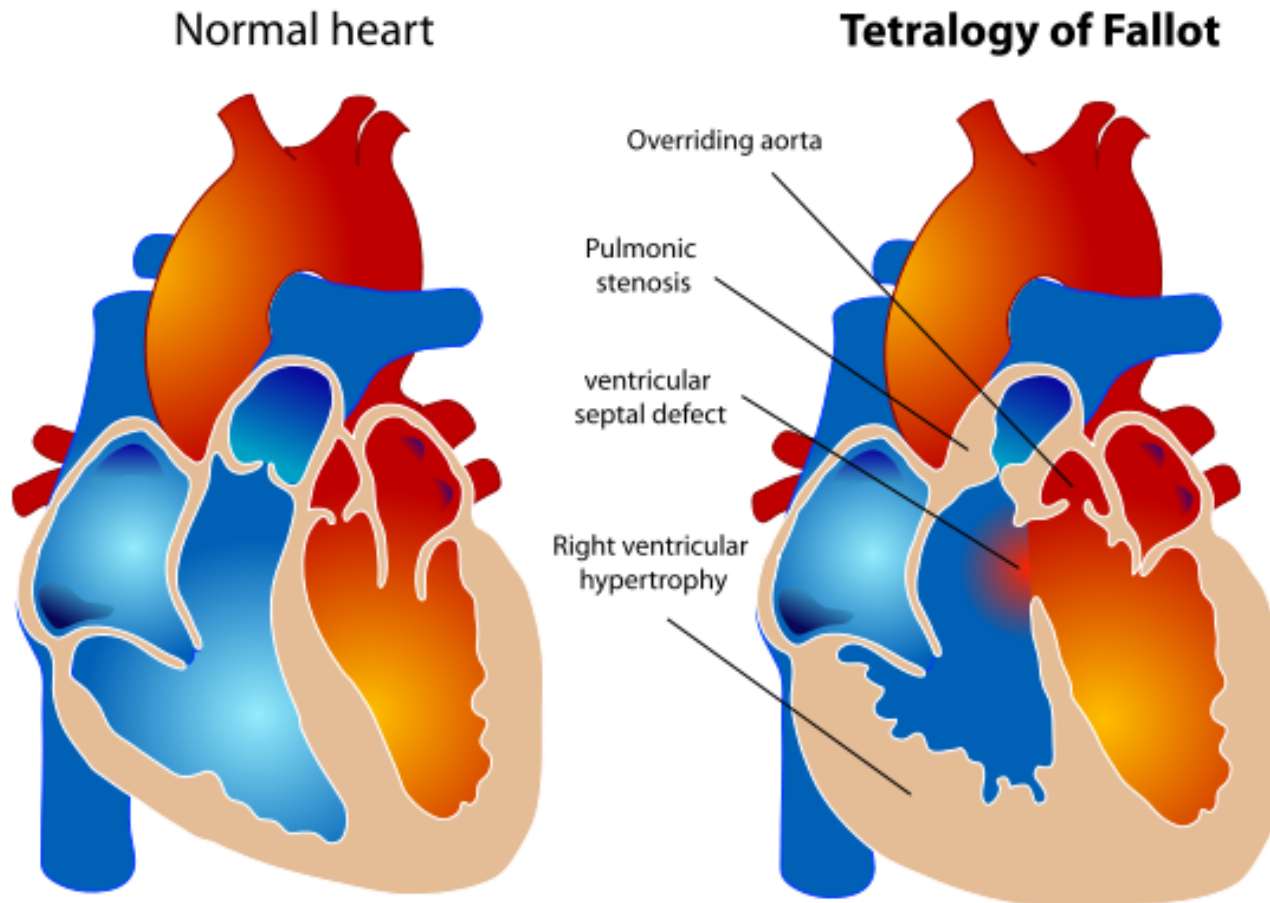

Defekt septa komor

Fallotova tetralogie

= vysoko uložený defekt komorového septa s nasedající aortou, stenóza nebo atrezie plicnice , hypertrofie pravé komory

CHLOPENNÍ VADY

= organická postižení chlopenního systému

➤ získané

- febris rheumatica
- infekční endokarditida
- degenerativní
- dilatace anulu, isch. dysfunkce papilárních svalů
- vzácné / deformace aorty u mesaortitis luetica, anuloaortální ektazie, karcinoid - postiž. pulmonální a trikuspidální chlopně, iatrogenní, trauma, tumor..../

➤ kongenitální

MITRÁLNÍ STENÓZA

norm. mitrální ústí : 4-6 cm²

hemodyn. význ. stenóza pod 1 cm² , až 0,5 cm²

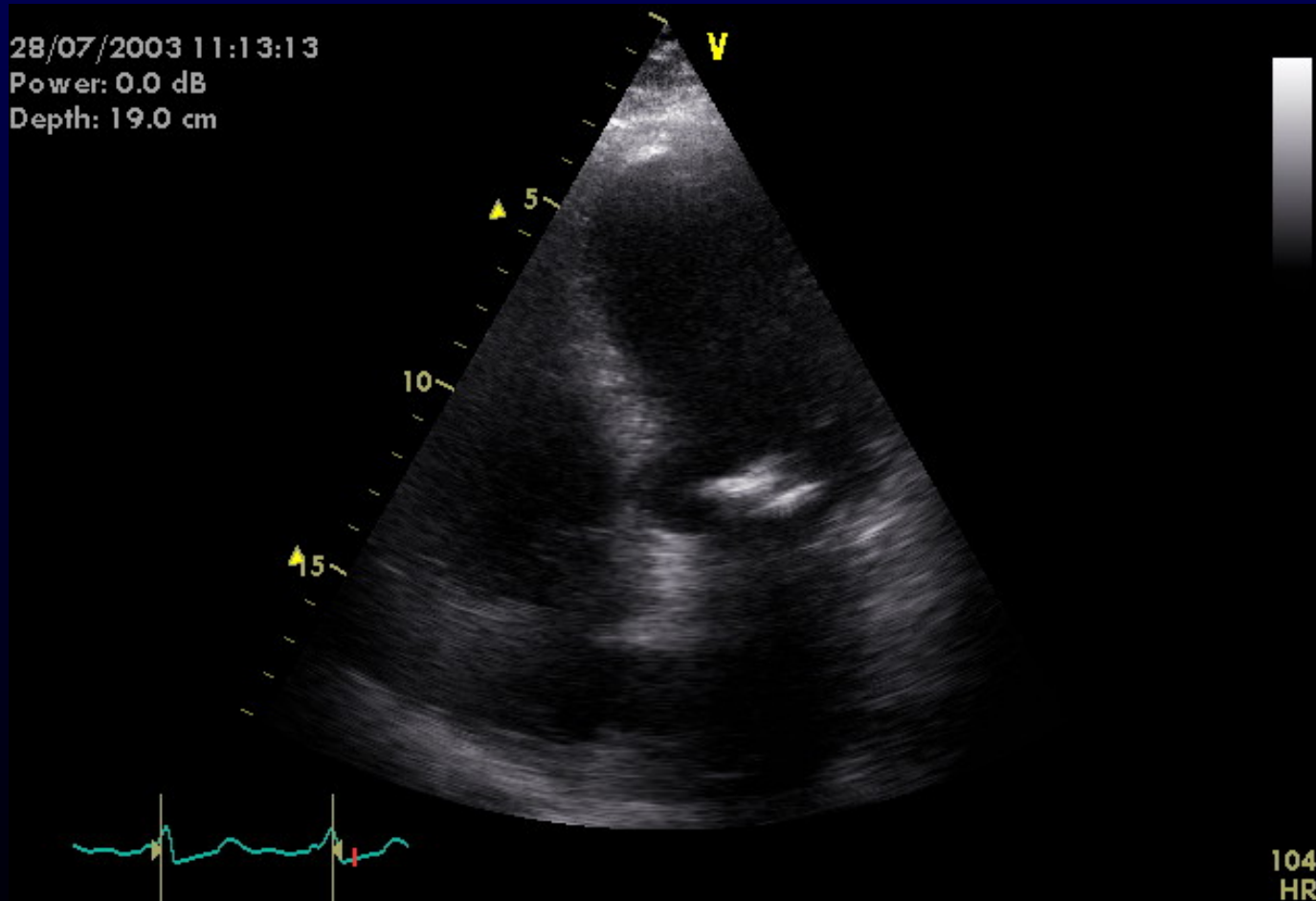
- Etiologie : *febris rheumatica*
- Patogeneze : zvýšený tlak v dilatující LS , narůstající PH , trikuspidalizace vady
- Klin. obraz: 10 – 20 let asympt.

— subj. Dušnost

modif. I. ozva, za II + opening snap,
hrčivý diast. průtokový šelest zesil.

v presystole,

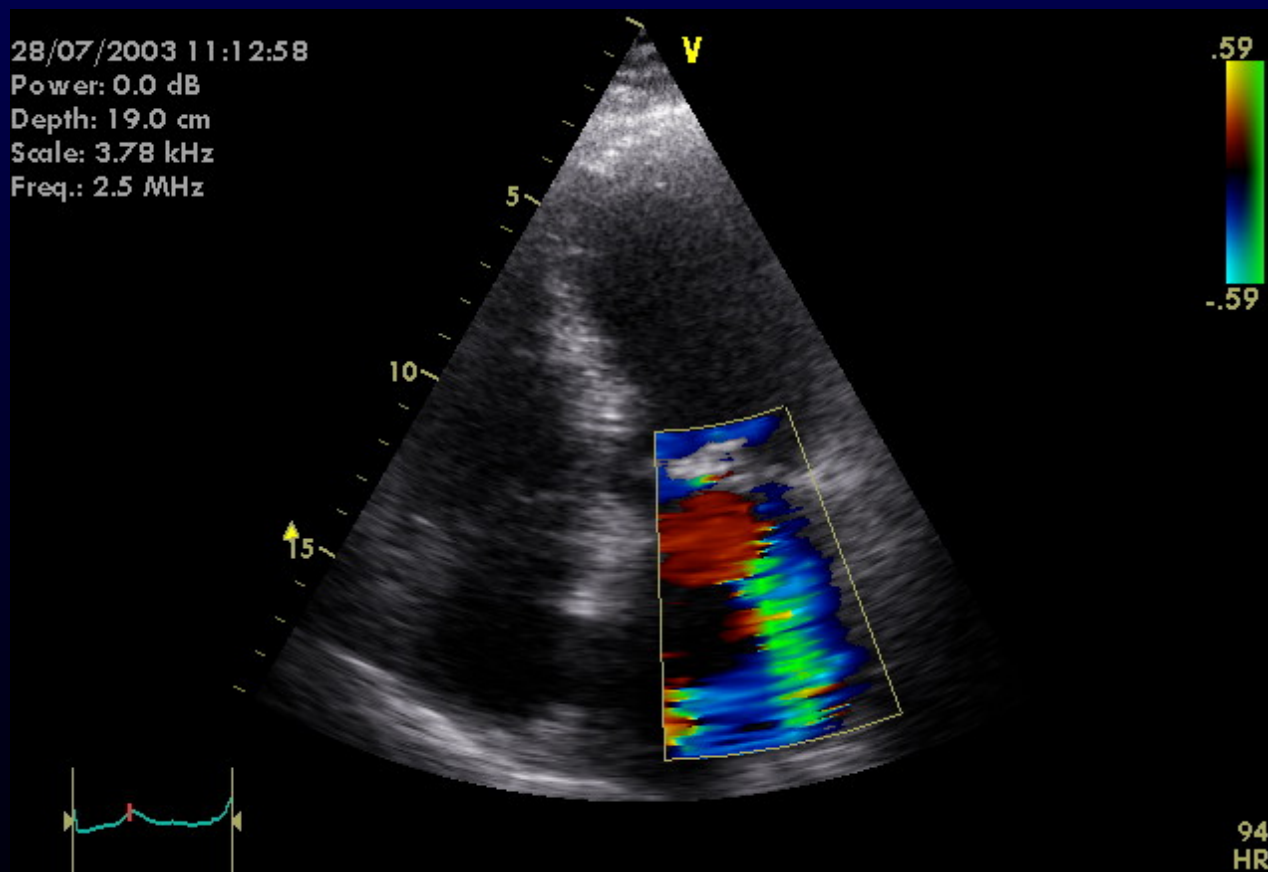
ECHO : kalcifikovaná mitrální vada

MITRÁLNÍ INSUFFICIENCE

- **Etiologie** : porevmatická, IE, dilatace LK, ruptura závěsného aparátu - papil.svalu nebo šlašinky, prolaps, trauma
- **Patofyziologie**: zvětšení náplně LS krví regurgitující z LK , rozvoj PH, volum.přetížení LK
- **Klin. obraz**:
chronická - dlouho asympt., pak dyspnoe, syndrom LCO - únavnost , palpitace
holosyst. šelest nad Mi, III.ozva

ECHO : mitrální regurgitace

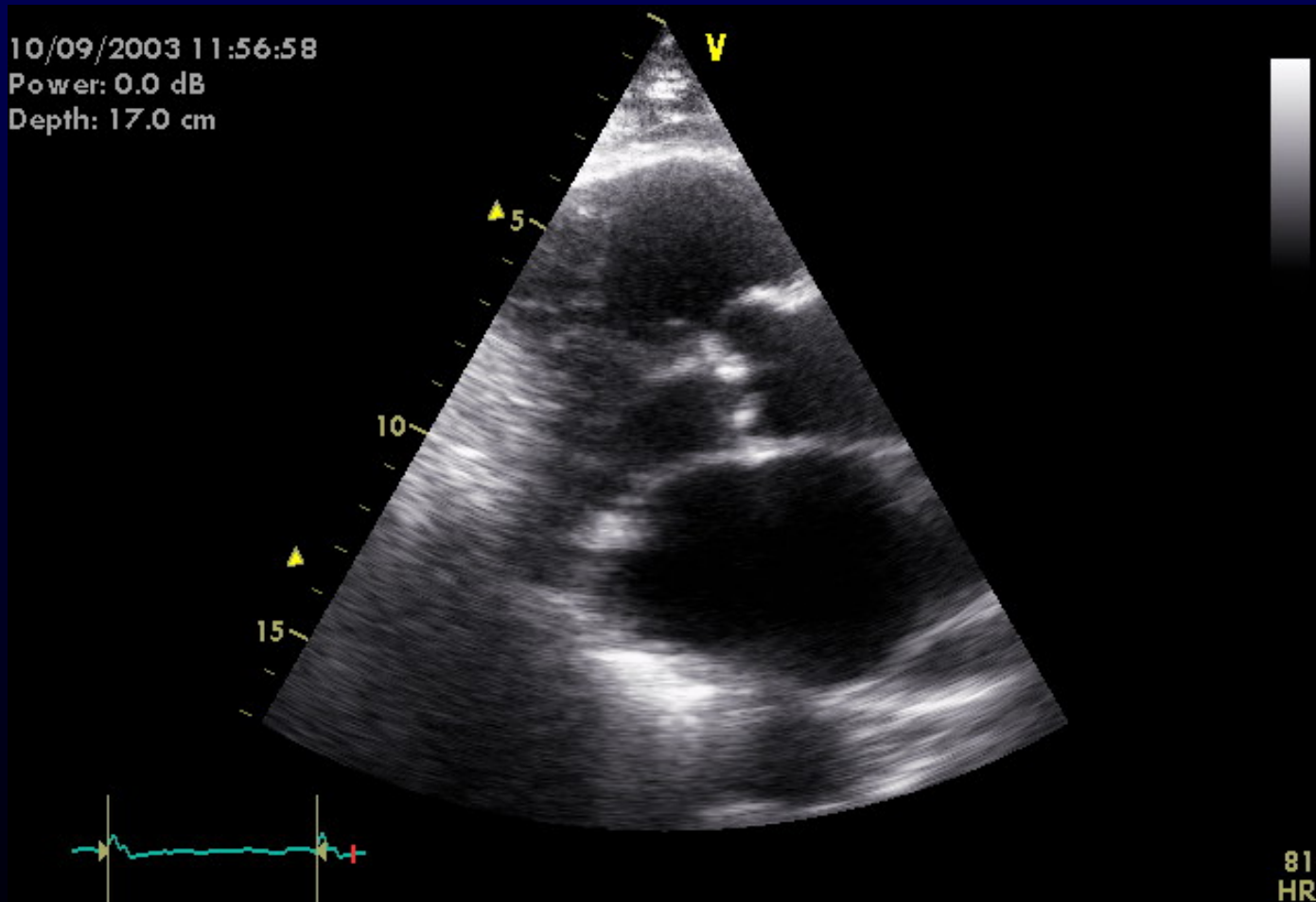

AORTÁLNÍ STENÓZA

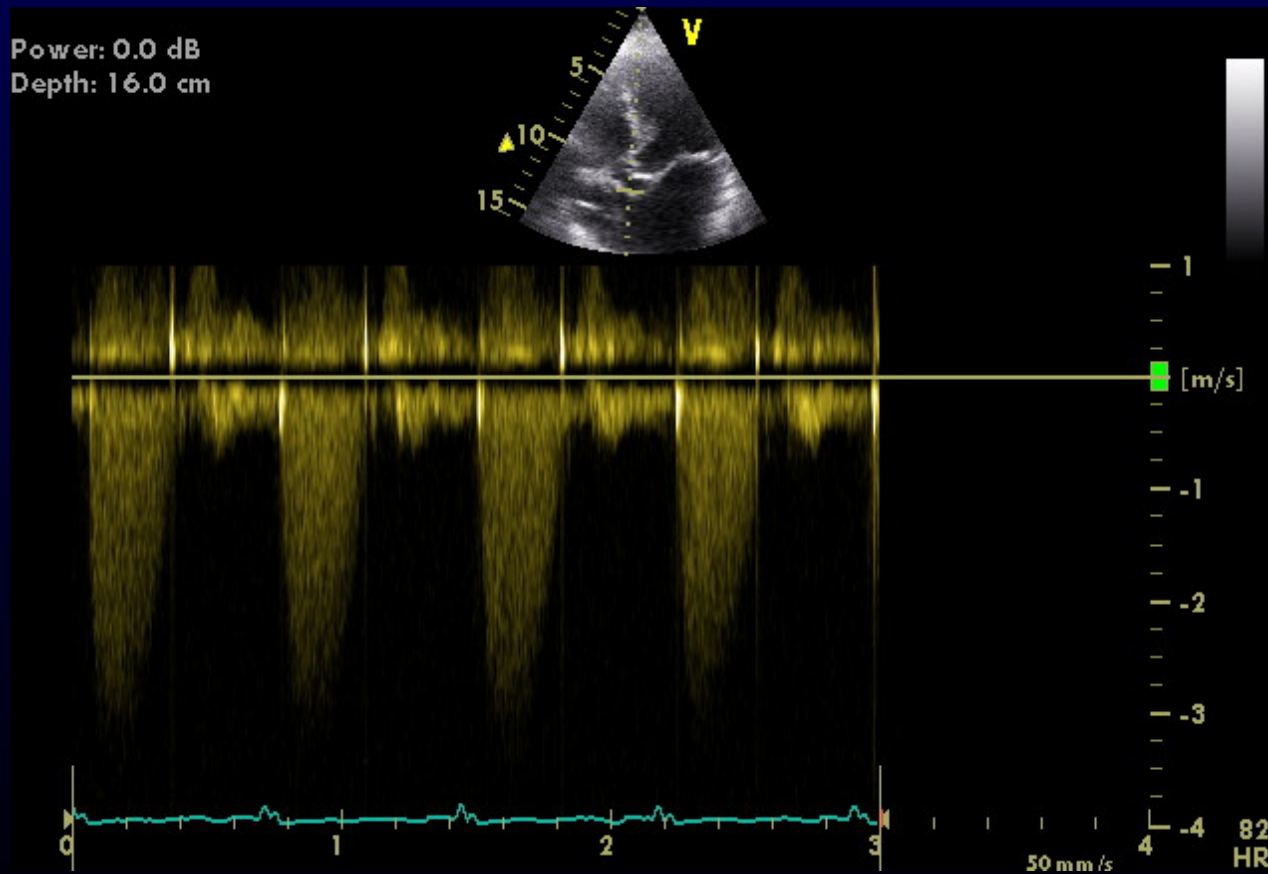
(valvulární, subvalvulární, supravvalvulární)

- Etiologie : degenerativně sklerotická
kongenitální, revmatická, IE
- Patofyziologie: tlakové přetížení LK,
koncentrická hypertrofie
- Klin.obraz:
- subj. : dlouho asymptomatická,
pak *stenokardie* , *synkopy*, *dušnost*
obj. : drsný ejekční systolický šelest
nad Ao

ECHO: kalcifikovaná AS

ECHO : CW u AS

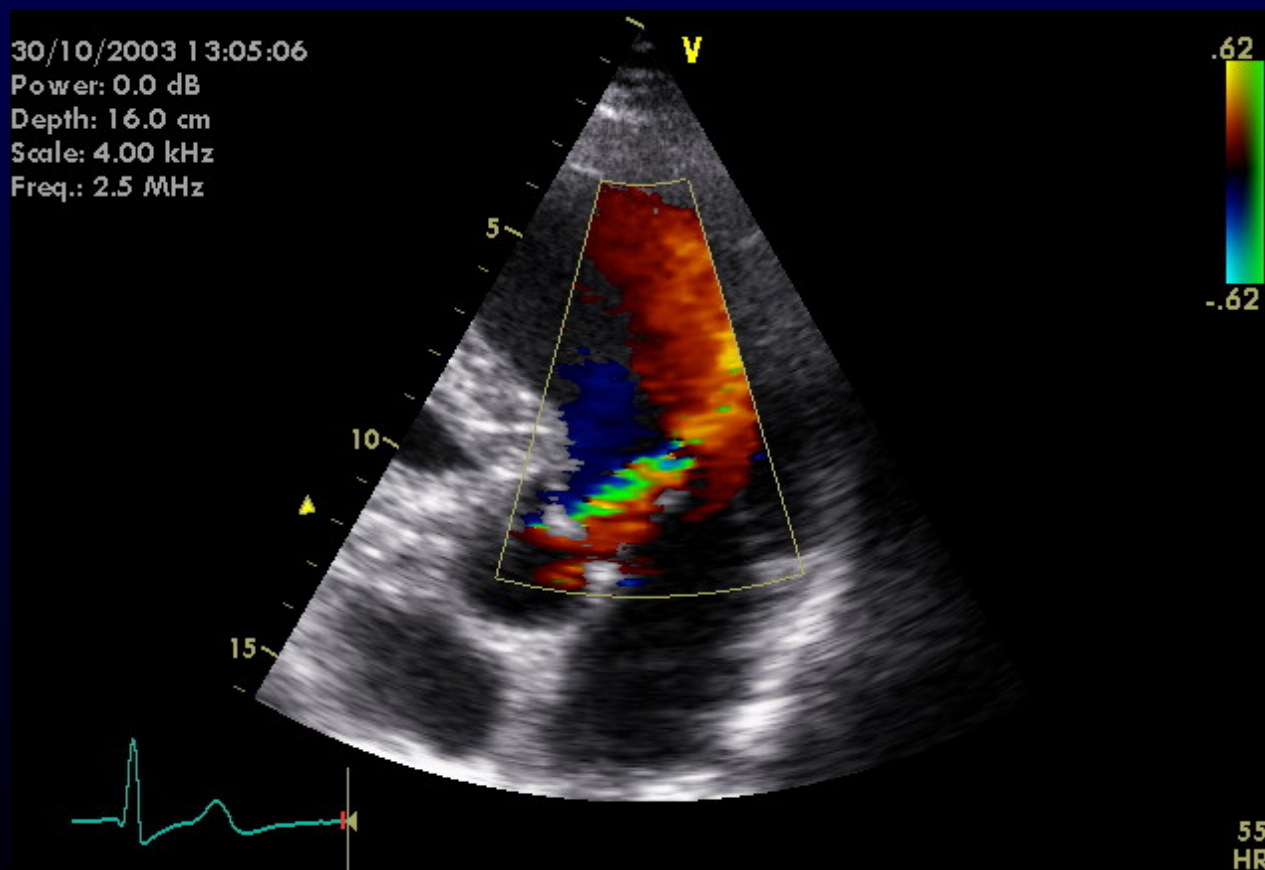

AORTÁLNÍ INSUFFICIENCE

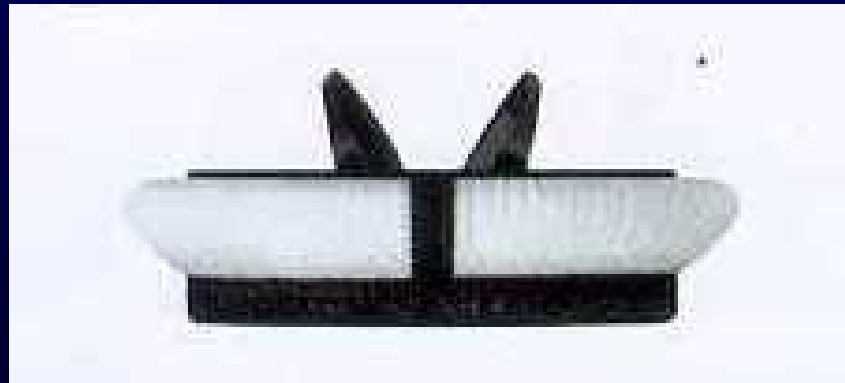
- Etiologie : febris rheumatica, IE, trauma, disekce asc. Ao, Marfanova sy, mesaortitis luetica
- Patofyziologie : objemové přetížení LK regurgitující krví vede k dilataci LK , až selhání LK
- Klin.obraz :
  - Chronická Ao In:
  - Subj. dlouho asympt., pak dušnost, obj.: diastolický šelest, Mussetův příznak ...
  - Akutní AoIn: akutní selhání LK až kardiog.šok

ECHO : aortální regurgitace

Mechanické chlopně

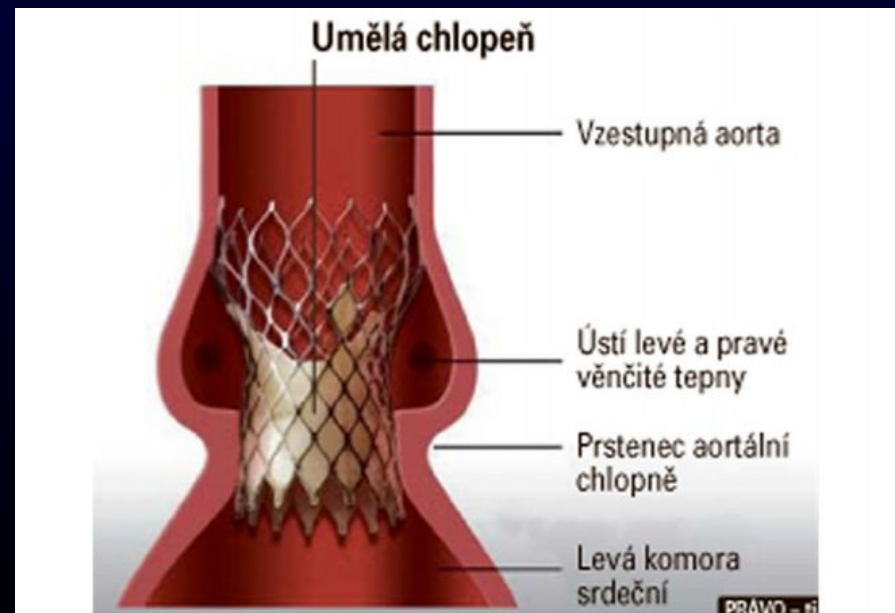

Standardní aortální a mitrální chlopeň CarboMedics

Starr-Edwards

TAVI: Transcatheter Aortic Valve Implantation

NEMOCNÝ S IMPLANTOVANOU UMĚLOU CHLOPNÍ

- mechanická chlopeň
- bioprotéza - *xenograft* / vepřová chlopeň /
- *homograft* /chlopeň kadaverosního
dárce/

TAVI

- Posouzení umělé chlopně :
Auskultace ! změna poslech. nálezu !
Skioskopie: exkurse disku, abnorm. pohyb ringu
ECHO : exkurse disku, patol. pohyb anulu, leak,
gradient
ev. katetrizace

NEMOCNÝ S IMPLANTOVANOU UMĚLOU CHLOPNÍ

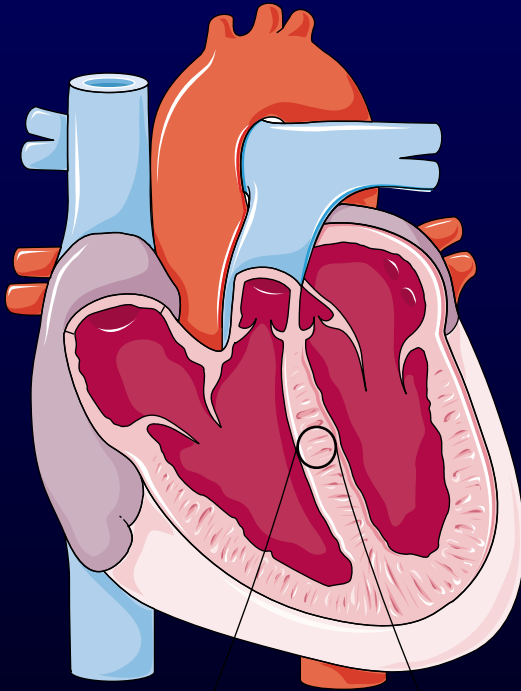
- Antikoagulační terapie : warfarin
/ INR 2,5-3,5/
mechanické protézy : doživotně
bioprotézy : jen prvních 3-6 měsíců po operaci,
ale vyšší riziko *degenerace* / 10 let/
- Prevence infekční endokarditidy -
/ i u nemocného s chlopenní vadou / :
  - přeléčení jakéholiv febrilního stavu antibiotiky
  - krytí jakéhokoliv chirurgického a instrumentár-
ního zákroku antibiotiky

Krevní tlak

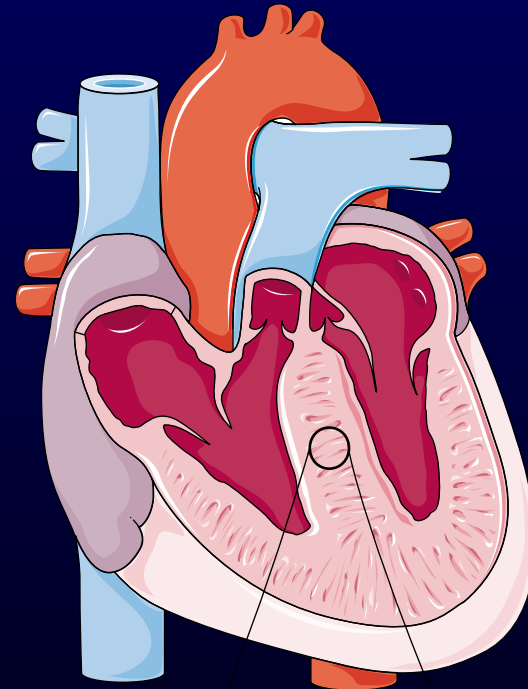
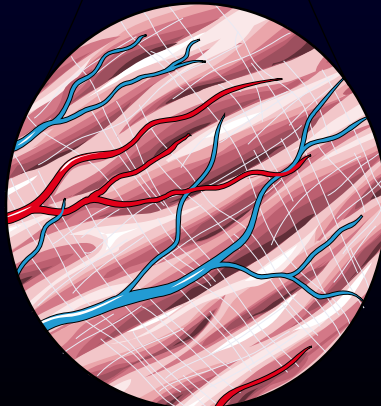
patofyziologické základy

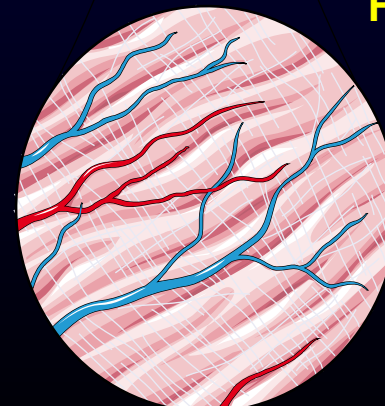
Hypertrofie srdce

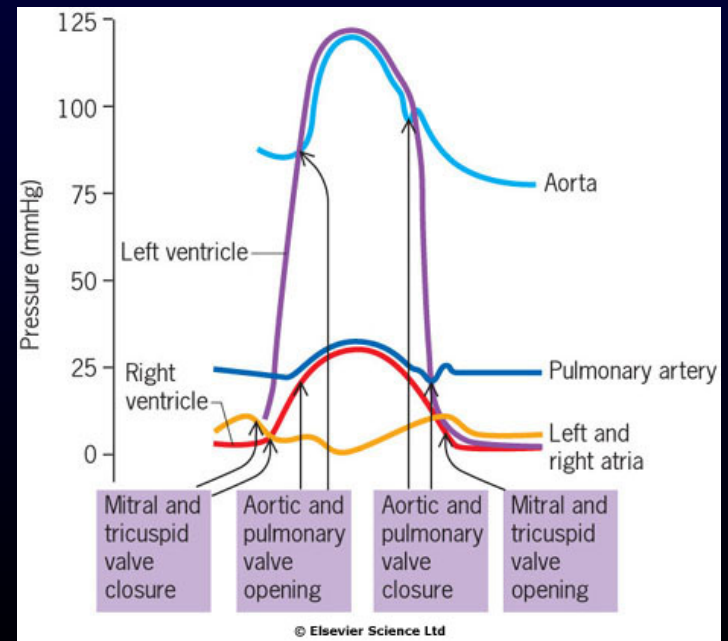
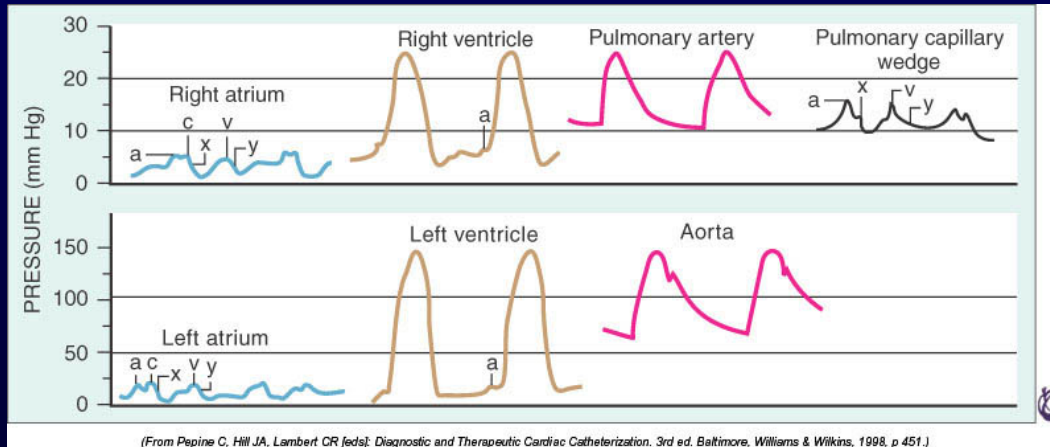
Normal

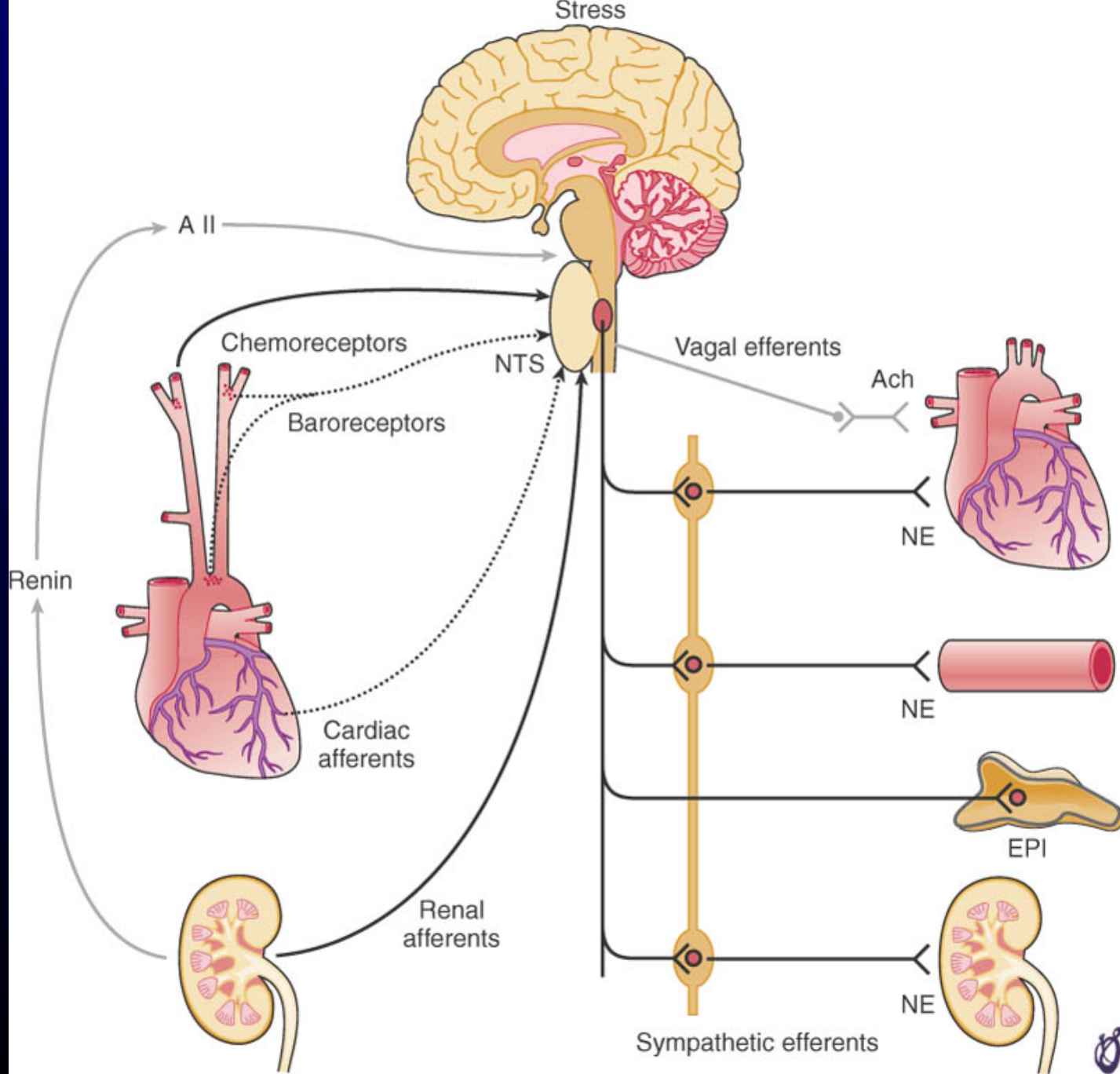
HYPERTROFIE

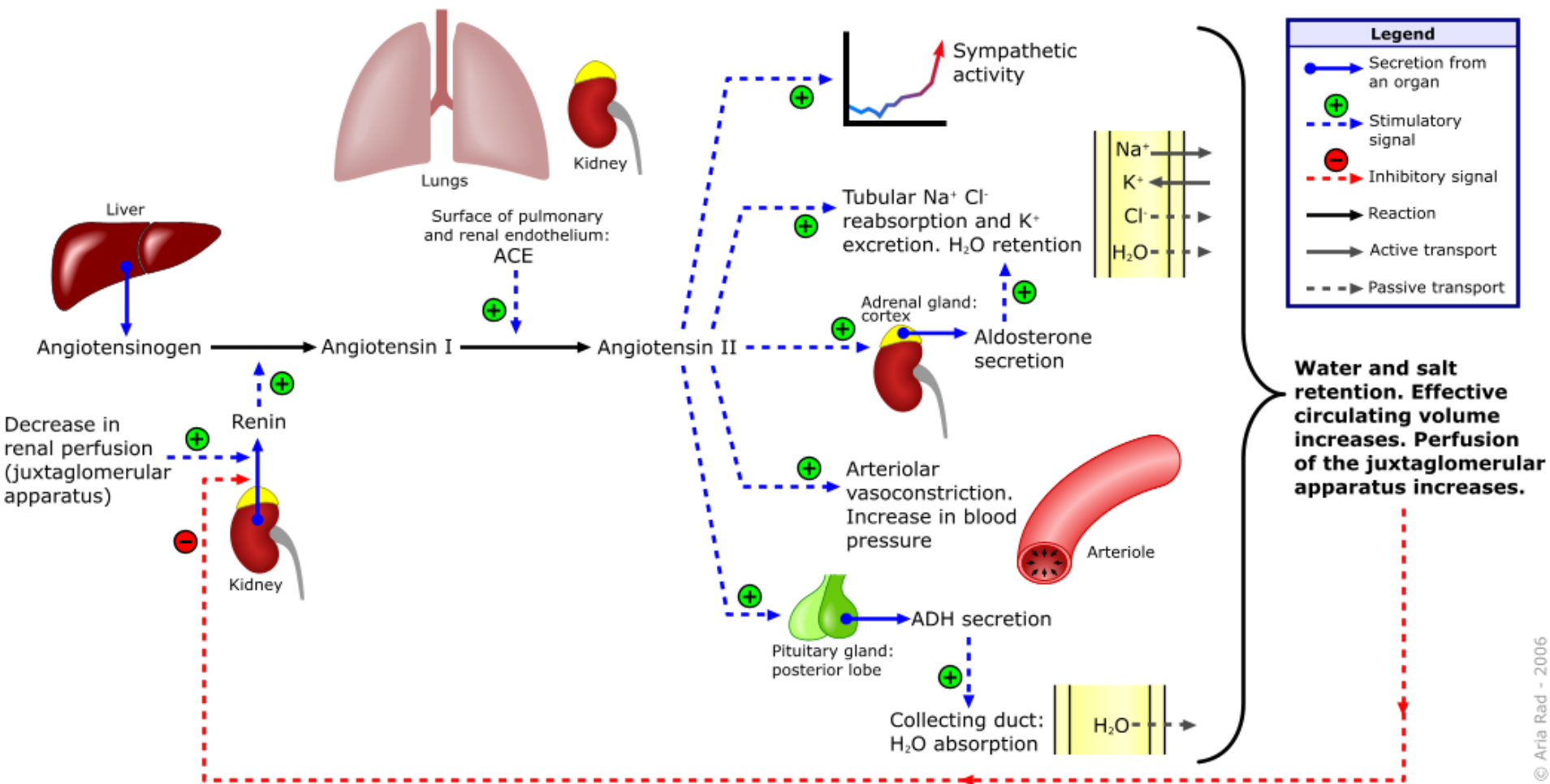
Krevní tlaky

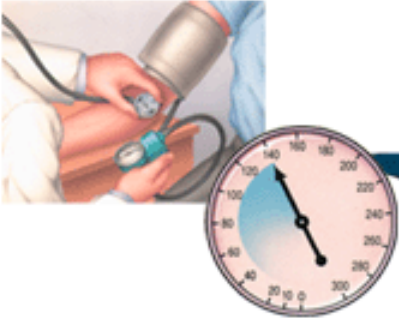

Renin-angiotensin-aldosterone system

Systemový krevní tlak

Krevní tlak se vyjadřuje dvěma čísly:

Horní číslo vyjadřuje systolický krevní tlak, neboli „stahový“ tlak

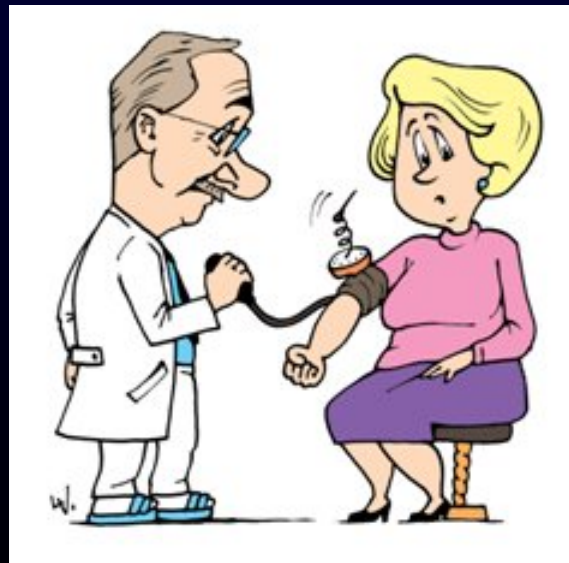

Dolní číslo vyjadřuje diastolický, neboli „klidový“ tlak

140
90

Normální je nižší

140

90

Etioopatogenetická klasifikace hypertenze

- **Esenciální** (cca 90%)

řada patogenetických mechanismů, není zjistitelná jedna vyvolávající příčina

- **Sekundární** (cca 10%)

důsledek přesně definovaného patologického stavu, při jeho odstranění může být v určitých případech hypertenze vyléčena

Příčiny sekundární hypertenze

A. Endokrinní hypertenze

Nejčastější forma: primární hyperaldosteronizmus, dále hyperkortizolismus, feochromocytom; primární hyperparatyreóza*, akromegalie*, hypertyreóza

,

B. Renální onemocnění

•*Renální parenchymatózní hypertenze:* nejčastější formy: diabetická nefropatie, chronické TIN, GM, PCChL

•*Renovaskulární hypertenze*

C. Hypertenze u syndromu spánkové apnoe

D. Hypertenze vyvolaná léky a návykovými látkami:

imunosupresiva, kortikosteroidy, nesteroidní antirevmatika, hormonální antikoncepce, sympatomimetika, drogy (kokain a další)

E. Koarktace aorty

F. Neurogenní příčiny

Měření krevního tlaku

Technika měření TK

Zlatý standard: měření auskultační metodou

- přiměřeně široká manžeta

manžeta obvyklá šíře 12 cm : obvod paže do 33 cm

šíře 15 cm: obvod paže 33-41 cm

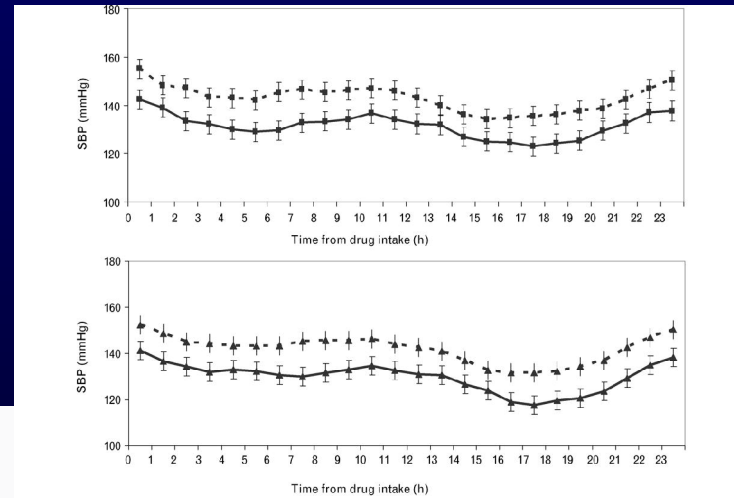
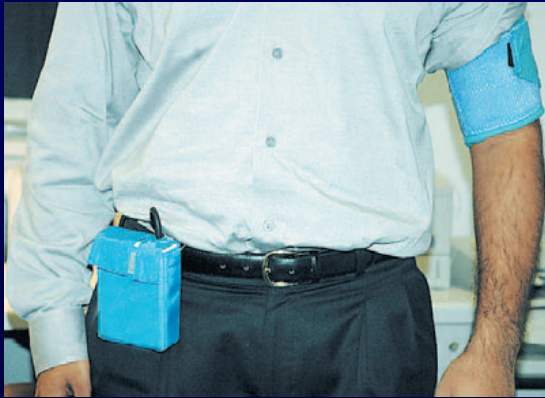
šíře 18 cm: obvod paže nad 41 cm

- TK měříme 3x a řídíme se průměrem ze druhého a třetího měření

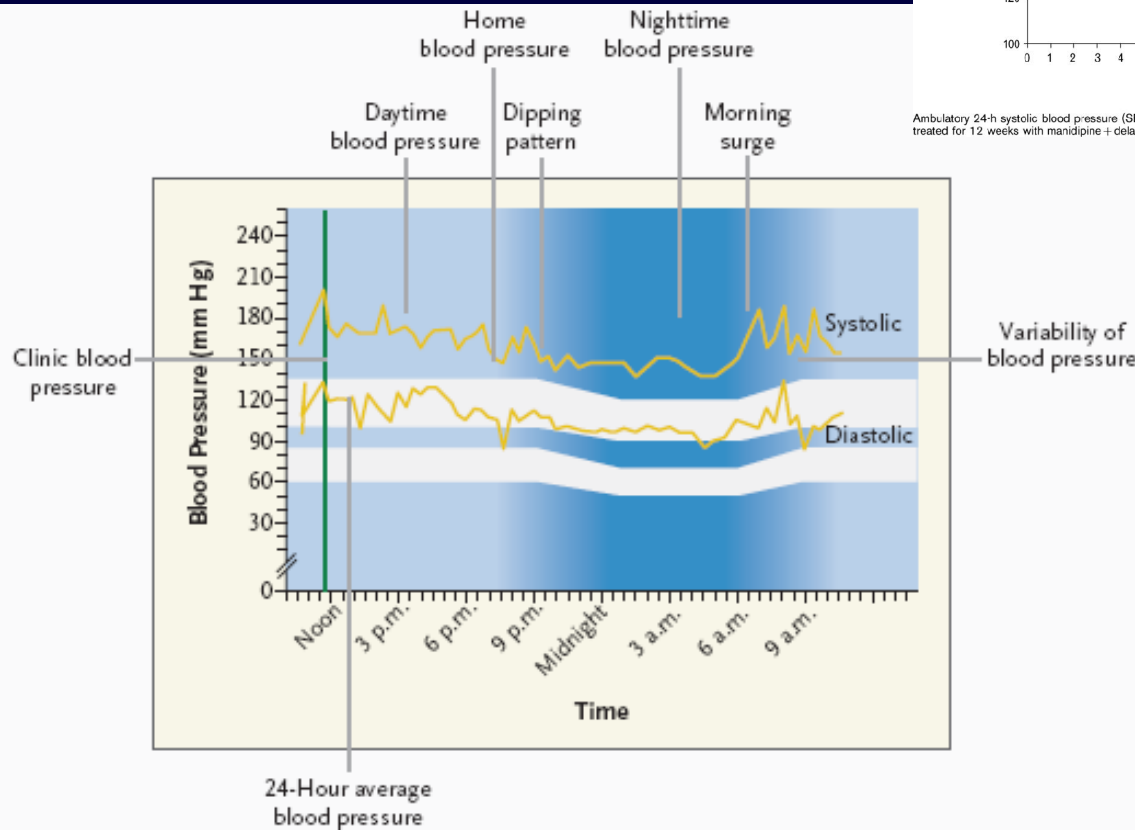
- měřit TK ve stoje (starší nemocní a diabetici)

- semiautomatické digitální tlakoměry s manžetou na paži! (na zápěstí nedoporučeny) mohou být používány za předpokladu validizace podle standardních protokolů www.dableducational.org a pravidelné kontroly jejich přesnosti

Ambulantní monitorování TK (ABPM)

Ambulatory 24-h systolic blood pressure (SBP), the primary efficacy end-point, at baseline (dotted lines) and final visit (solid lines), for patients treated for 12 weeks with mandipine + delapril (upper panel) or losartan + hydrochlorothiazide (lower panel).

Ambulantní monitorování TK (ABPM)

- zvýšená variabilita TK
- diskrepance mezi TK doma a ve zdrav. zařízení (fenomén bílého pláště a maskovaná HT)
- rezistence hypertenze k léčbě
- podezření na chybění nočního poklesu TK
- epizodická hypertenze
- hypotenze (zejména u starších a diabetiků)
- zvýšení TK v těhotenství a podezření na pre-eklampsii

Nejdůležitější parametr pro hodnocení: 24-hodinový průměr

Domácí měření TK

Měření v relativně stabilních podmínkách

- Velký počet měření
- Částečný odhad denní variability TK
- Částečný odhad účinku antihypertenzív
- Zjištění maskované hypertenze
- Částečné zjištění efektu, event. hypertenze bílého pláště
- Možné zlepšení adherence nemocného k léčbě
- Možné zachycení paroxysmální hypertenze
- Dobrá predikce orgánových komplikací hypertenze (HLKS)
- Dobrá předpověď KV rizika

Jak provádět domácí měření TK

- **Měření provádět vsedě v klidu, alespoň 2x po sobě, ráno a večer**
- **Měřit 7 dní v týdnu předcházejícím klinické kontrole**
- **Nemocný poučen, aby si sám neměnil léčbu**
- **Doporučujeme jen u nemocného, který nebude měřením neurotizován**
- **Hodnotíme průměr hodnot domácího měření**

Prahové hodnoty TK pro definici HT

STK (mm Hg)   DTK (mm Hg)

TK ve zdravotnickém zařízení   140   90

TK v domácích podmínkách   135   85

ABPM

průměr za 24 hod.   130   80

průměr v denní době   135   85

průměr v noční době   120   70

Vyšetření u arteriální hypertenze

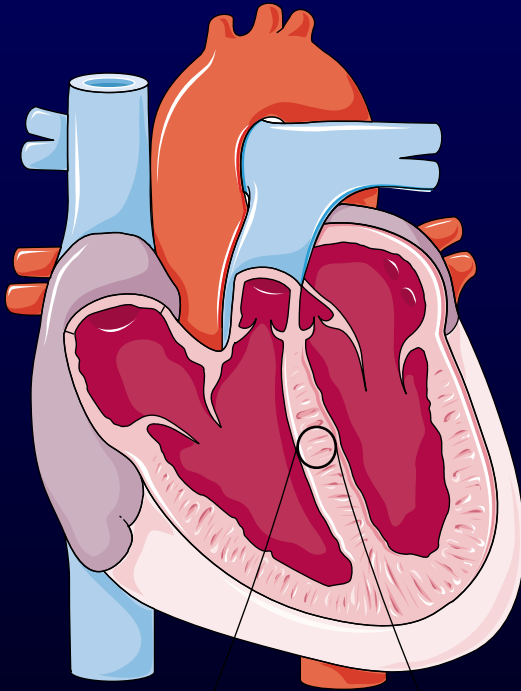
Nutná u všech hypertoniků

- **Anamnéza včetně rodinné, gynekologické a farmakologické**
- **Fyzikální vyšetření včetně palpce a auskultace periferních tepen**
- **TK vsedě, vstoje, při prvním vyšetření na obou HK**
- **S-Na⁺, S-K⁺, S-kreatinin, glykemie, kys. močová,**
- **Krevní obraz**
- **Vyšetření lipidového spektra: celk.chol., HDL-chol., TG, LDL-chol.**
- **Vyšetření moče chemicky a močového sedimentu**
- **Odhadnutá glomerulární filtrace (MDRD nebo CKD-EPI)**
- **EKG**

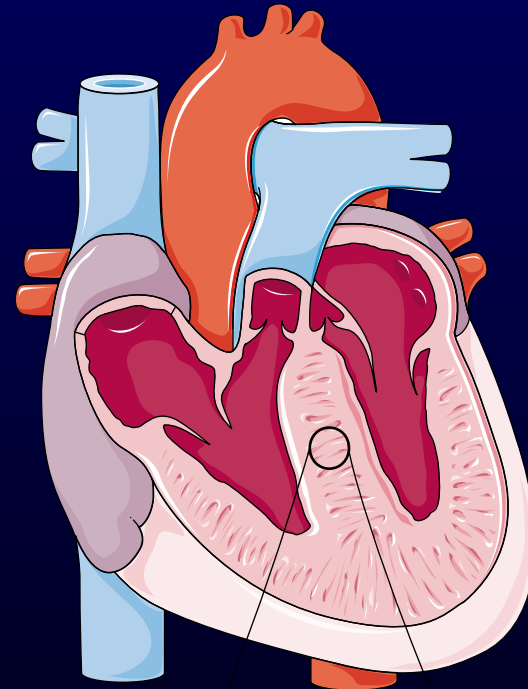
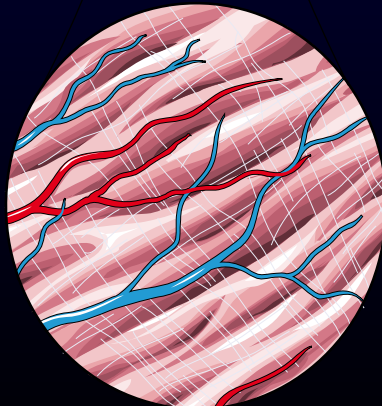
Subklinické orgánové poškození

- Ekg známky hypertrofie levé srdeční komory
- Echokardiografické známky změn navozených hypertenzí
- Poměr kotníkového a brachiálního systolického TK $\leq 0,9$
- Sonograficky prokázané ztlustění arteriální stěny: tloušťka IMC $\geq 0,9$ mm nebo přítomnost AS plátu

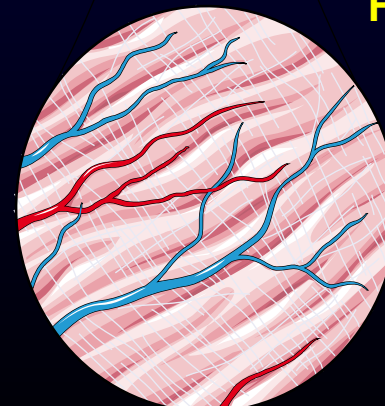
Hypertrofie srdce

Normal

HYPERTROFIE

Pokročilé postižení orgánů

- **Cévní onemocnění mozku:**

ischemická cévní mozková příhoda, mozkové krvácení, TIA

- **Postižení srdce:**

IM, AP, koronární revaskularizace, ChSS

- **Postižení tepenného systému**

Významná stenóza nebo uzávěr karotid, ICHDK, aneuryzma aorty

- **Renální postižení:**

diabetická a nediabetická nefropatie

pokles renálních funkcí - snížení glomerulární filtrace

< 1,0 ml/s/1,73 m² (= 30ml/min/s/1,73 m²)

proteinurie: > 300 mg/24 h

- **Pokročilá retinopatie:**

hemoragie nebo exsudáty, edém papily

Definice metabolického syndromu

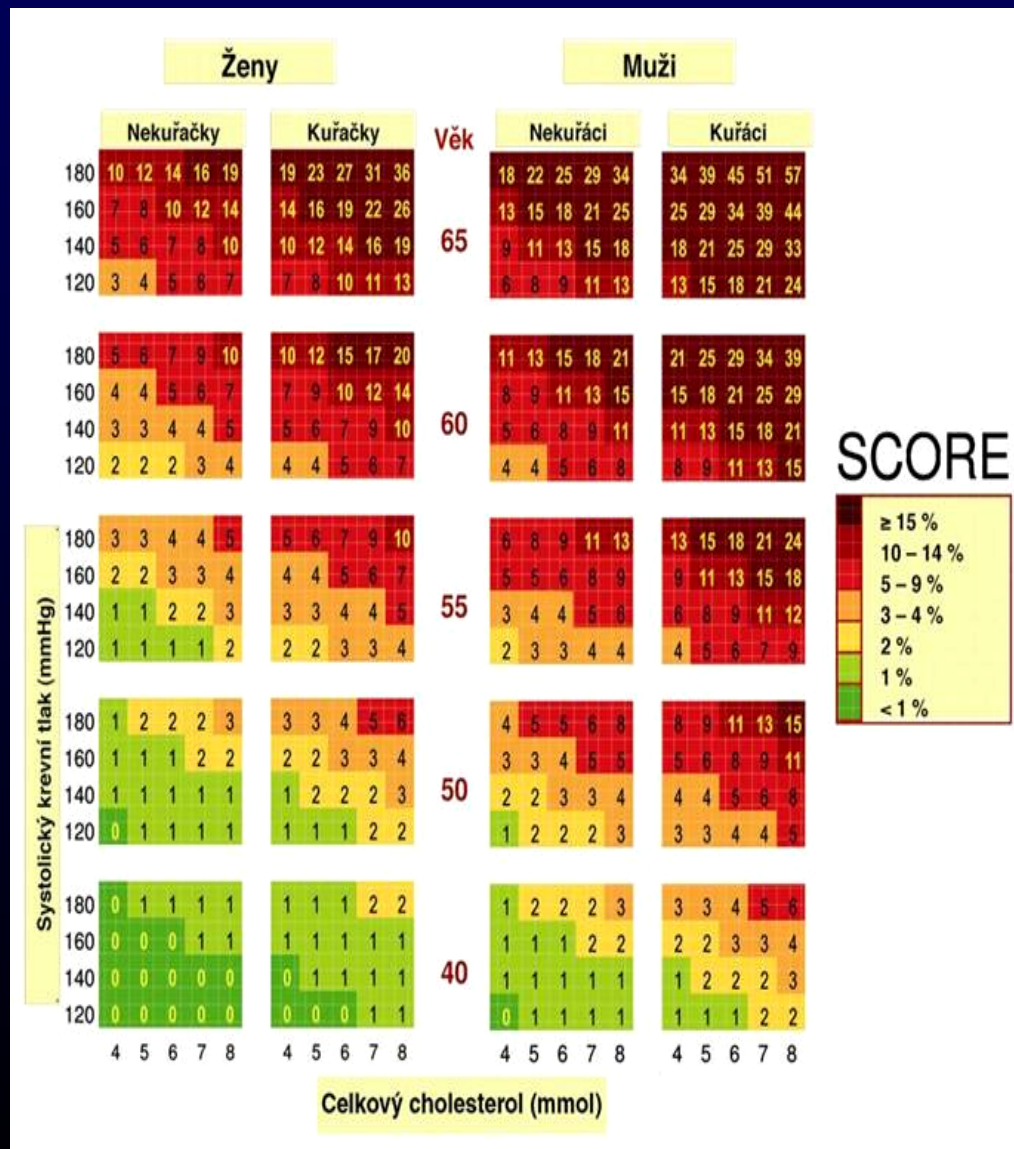

- ❖ **obvod pasu:**
  - muži > 102 cm
  - ženy > 88 cm
- ❖ **triglyceridy** $\geq 1,7$ mmol/l
- ❖ **HDL-cholesterol:**
  - muži < 1,0 mmol/l
  - ženy < 1,3 mmol/l
- ❖ **krevní tlak** $\geq 130/85$ mmHg
- ❖ **glykemie na lačno** $\geq 6,1$ mmol/l

přítomnost
tří a více faktorů
z uvedených pěti
znamená pozitivní
diagnózu
metabolického
syndromu

Desetileté riziko úmrtí na KVO pro českou populaci

Vysoce/velmi vysoce rizikové ukazatele

- STK ≥ 180 mmHg a/nebo DTK ≥ 110 mmHg
- STK > 160 mmHg s nízkým DTK < 70 mmHg
- Diabetes mellitus
- Metabolický syndrom
- ≥ 3 kardiovaskulární rizikové faktory
- SCORE nad 5%

Děkuji za pozornost

pf 2013

